

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 148/05-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. októbra 2005 v senáte zloženom z predsedu Štefana Ogurčáka a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť MUDr. E. L., bytom Ž., zastúpenej advokátkou JUDr. M. P., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 21 P 193/95 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 21 P 193/95 porušil základné právo MUDr. E. L. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 21 P 193/95 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. MUDr. E. L. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 40 000 Sk (štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. MUDr. E. L. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 7 953 Sk (slovom sedemtisícdeväťstopäťdesiattri slovenských korún), ktorú je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právnej zástupkyne advokátky JUDr. M. P., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 25. mája 2005 č. k. IV. ÚS 148/05-19 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť MUDr. E. L., bytom Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. M. P., Ž., ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 21 P 193/95.

Zo sťažnosti, jej príloh a súdneho spisu vyplýva, že napadnuté konanie vedené pod sp. zn. 21 P 193/95 o zvýšenie výživného na maloletého syna sťažovateľky P. L., v ktorom sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení navrhovateľky, sa začalo podaním návrhu na zvýšenie výživného okresnému súdu 30. novembra 2001. Podľa tvrdenia sťažovateľky konanie okresného súdu je poznačené zbytočnými priet'ahmi, čím sa predlžuje doba jej právnej neistoty, ako aj doba právnej neistoty jej syna a odd'ahuje sa právoplatné skončenie sporu.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uviedla: „Ani viacnásobné urgovanie termínu a ani sťažnosť predsedovi súdu nevedlo k náprave, ani k urýchleniu konania, súd vytýčil prvý termín na pojednávanie po 3 rokoch na deň 20. 1. 2004, s tým že bolo odročené za účelom zistenia príjmu rodičov a do dnešného dňa vo veci viac súd nekonal, v dôsledku čoho sa obraciam s podnetom na Ústavný súd.

Počas obdobia 3 rokoch súd vytýčil len 1 pojednávanie, ale vo veci určenia výživného na mal. P. za obdobie 3 rokov vo veci nerozhodol. Je viac než potrebné aby súd ochránil konečne práva toho, kto bol vo veci poškodený.

Doteraz, v priebehu 3 rokov sa tak nestalo a súd mi ani napriek urgenciám nezabezpečil a neposkytol ústavou garantované právo na súdnu a inú právnu ochranu a ani neodstránil stav právnej neistoty.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd rozhodol:

„Okresný súd Žilina postupom v konaní o zvýšenie výživného sp. zn. 21 P 193/95 porušil ústavné právo MUDr. E. L. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.

Okresnému súdu v Žiline sa ukladá povinnosť zabezpečiť rozhodnutie v konaní vedenom pod č. 21 P 193/95.

Okresnému súdu v Žiline sa ukladá povinnosť, aby v konaní, vedenom pod č. 21 P 193/95 konal bez prieťahov.

Okresnému súdu v Žiline sa ukladá povinnosť zaplatiť MUDr. E. L. primerané finančné zadostučinenie v sume 60.000,- Sk, ktoré jej je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresnému súdu v Žiline sa ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa na účet JUDr. M. P., Ž.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predseda JUDr. P. H. a zákonný sudca listom sp. zn. Spr 3530/05 zo 4. augusta 2005 a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom z 11. augusta 2005.

2. 1. Zákonný sudca okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem prehľadu procesných úkonov v predmetnom konaní uviedol:

„Súhlasíme s upustením od ústneho pojednania veci.

(...) vec napadla dňa 30. 11. 2001 (čl. 149), a to Dr. T., ktorá až dňa 24. 1. 2003 žiada o vylúčenie z pojednávania vo veci (čl. 164, 164a), o vylúčení bolo rozhodnuté 21. 3. 2003.

Ihneď po pridelení veci som konal (čl. 167) a následne urobil vo veci také úkony, ktoré by mali umožniť čo najskoršie rozhodnutiu vo veci. Prehľad úkonov pripájam.

Nie je pravdou, že OS Žilina (čo sa týka mojej osoby) vo veci nekonal, ani to, že vo veci bolo iba pojednávanie dňa 20. 1. 2004. Bolo aj dňa 17. 2. 2005 (aj keď sťažnosť na ÚS SR je dňa 5. 1. 2005 a sťažovateľka o tomto termíne pojednávania ešte nemala vedomosť. Predvolanie na T: 17. 2. 2005 prevzala dňa 10. 1. 2005, obdobne ako aj jej právna zástupkyňa).“

2. 2. Právna zástupkyňa sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedla:

„(...) súhlasíme s upustením od ústneho pojednania veci.

K vyjadreniu Okresného súdu v Žiline zo dňa 4. 8. 2005 oznamujeme, že z prehľadu úkonov vykonaných v predmetnej veci jednoznačne vyplýva, že odo dňa podania návrhu 30. 11. 2001 do dnešného dňa t. j. za dobu skoro 4 rokov vo veci určenia výživného na mal. dieťa nebolo meritórne rozhodnuté v konaní sú zrejmé priedahy.

Okresný súd v Žiline vykonával za uvedené obdobie len formálne úkony a aj to s neprimeraným časovým odstupom, výsledkom čoho je že od 30. 11. 2001 do 11. 8. 2005 nie je vo veci rozhodnuté.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za

vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (m. m. I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

4. V tejto veci pôvodne prijímal s'ťažnosť IV. senát ústavného súdu, pretože v roku 2004 a v roku 2005 v súlade s rozvrhom práce na tento rok bol sudca spravodajca Juraj Horváth členom IV. senátu ústavného súdu. Plénum ústavného súdu uznesením z 31. mája 2005 Dodatkom č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2005 sp. zn. Spr 1164/04 rozhodlo, že s účinnosťou od 8. júna 2005 sa sudca spravodajca Juraj Horváth stal členom I. senátu ústavného súdu. Plénum ústavného súdu zároveň rozhodlo, že veci, v ktorých je sudcom spravodajcom Juraj Horváth, sa prejednávajú v I. senáte ústavného súdu. Z tohto dôvodu sa táto vec prejednála a rozhodla vo veci samej v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

II.

Z obsahu s'ťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 21 P 193/95:

- 30. november 2001 - s'ťažovateľka sa návrhom podaným okresnému súdu domáhala zvýšenia výživného na maloletého, pochádzajúceho z jej rozvedeného manželstva;
- 26. jún 2002 - s'ťažovateľka urgovala konanie vo veci a žiadala nariadiť pojednávanie;
- 23. január 2003 - s'ťažovateľka urgovala konanie vo veci a žiadala nariadiť pojednávanie;
- 24. január 2003 - zákonná sudkyňa (JUDr. T.) žiadala predsedu okresného súdu o jej vylúčenie z prejednávania a rozhodnutia predmetnej veci pre jej zaujatosť a o pridelenie veci na vybavenie inému zákonnému sudcovi;
- 21. marec 2003 - predseda okresného súdu opatrením odňal predmetnú vec zákonnej sudkyňi JUDr. T. a spis bol pridelený zákonnému sudcovi JUDr. H.;
- 23. jún 2003 - okresný súd uznesením vyzval právnu zástupkyňu s'ťažovateľky pod hrozbou zastavenia konania na odstránenie nedostatkov návrhu (s'ťažovateľka neuviedla adresy zamestnávateľov oboch rodičov maloletého);

- 24. jún 2003 - okresný súd zaslal návrh na vyjadrenie odporcovi a príslušnému odboru sociálnych vecí (ďalej len „kolízny opatrovník maloletého“);
- 2. júl 2003 - právna zástupkyňa sťažovateľky zaslala okresnému súdu doplnenie návrhu a oznámila adresy zamestnávateľov účastníkov;
- 18. júl 2003 - odporca sa vyjadril k návrhu na zvýšenie výživného a žiadal ho v celom rozsahu zamietnuť, súčasne bolo toto vyjadrenie okresným súdom zaslané na vedomie právnej zástupkyňi sťažovateľky;
- 12. august 2003 - právna zástupkyňa sťažovateľky zaslala okresnému súdu stanovisko k vyjadreniu odporcu;
- 2. október 2003 - okresný súd pripojil k predmetnému konaniu rozvodový spis účastníkov sp. zn. 17 C 45/95 (spis tamojšieho súdu);
- 2. december 2003 - sťažovateľka žiadala nariadiť pojednávanie;
- 3. december 2003 - okresný súd nariadil pojednávanie na 20. január 2004 a vyžiadal si správy o príjmoch obidvoch účastníkov (rodičov maloletého) od roku 2000;
- 19. december 2003 - okresnému súdu bola doručená správa o príjme odporcu za obdobie rokov 2000 – 2003;
- 29. december 2003 - Daňový úrad I v Ž. oznámil okresnému súdu, že sťažovateľku neviduje ako osobu povinnú podávať daňové priznanie (2. júla 2003 bolo okresnému súdu oznámené právnu zástupkyňou sťažovateľky, že táto je ako podnikateľka evidovaná na Daňovom úrade II v Ž.);
- 8. január 2004 - okresný súd vyzval Daňový úrad II v Ž. (ďalej len „daňový úrad“) na oznámenie príjmov sťažovateľky;
- 15. január 2004 - daňový úrad zaslal okresnému súdu daňové priznania sťažovateľky za obdobie rokov 2000 – 2002;
- 20. január 2004 - po tom, ako účastníci okresnému súdu oznámili, že v predmetnej veci je možná ich dohoda ohľadne výživného na maloletého a že o tom, či k nej došlo, budú okresný súd včas informovať, bolo pojednávanie odročené na neurčito s tým, že súd počká na vyjadrenie daňového úradu (poznámka – vyjadrenie daňového úradu bolo súdu doručené 15. januára 2004) a súčasne požiada o doplnenie údajov o príjme odporcu za obdobie od decembra 2003;

- 12. február 2004 - okresný súd žiadal daňový úrad aj o zaslanie daňového priznania sťažovateľky za rok 2003 a tiež žiadal o doplnenie správy o príjme odporcu;
- 23. marec 2004 - daňový úrad oznámil okresnému súdu, že daňové priznanie sťažovateľky za rok 2003 mu môže zaslať až začiatkom mája 2004, pretože ho potrebuje spracovať;
- 21. apríl 2004 - sťažovateľka žiadala nariadiť pojednávanie a súčasne okresnému súdu zaslala prehľad výdavkov na maloletého;
- 1. jún 2004 - okresný súd žiadal od zamestnávateľa odporcu doplniť správu o jeho príjme od decembra 2003 a tiež vyžiadal daňové priznanie sťažovateľky za rok 2003;
- 7. jún 2004 - okresnému súdu bola zaslaná správa od zamestnávateľa odporcu;
- 7. júl 2004 - daňový úrad zaslal okresnému súdu daňové priznanie sťažovateľky za rok 2003;
- 13. december 2004 - okresný súd nariadil pojednávanie na 17. február 2005 a súčasne vyzval zamestnávateľa odporcu na doplnenie správy o jeho príjme za obdobie od júna 2004;
- 14. január 2005 - okresnému súdu bola doručená správa od zamestnávateľa odporcu;
- 17. február 2005 - pojednávanie bolo odročené na neurčito po tom, ako právna zástupkyňa sťažovateľky predložila okresnému súdu splnomocnenie na zastupovanie v spore udelené sťažovateľke jej synom, ktorý dovŕšil plnoletosť (ďalej len „oprávnený“) a ktorý mal absolvovať ročný študijný pobyt v zahraničí, a po tom, ako toto splnomocnenie udelené oprávneným spochybnil právny zástupca odporcu s tým, že navrhol, aby okresný súd konal o návrhu sťažovateľky len do doby, keď oprávnený dovŕšil plnoletosť;
- 23. marec 2005 - okresnému súdu bolo doručené opravené splnomocnenie, ktoré oprávnený udelil na zastupovanie v spore právnej zástupkyňi sťažovateľky;
- 20. apríl 2005 - právna zástupkyňa oprávneného žiadala o nariadenie pojednávania;
- 22. august 2005 - okresný súd nariadil pojednávanie na 6. december 2005 a súčasne žiadal o doplnenie správy o príjme odporcu od januára 2005 a od daňového úradu daňové priznanie sťažovateľky za rok 2004.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03). Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o návrhu sťažovateľky na zvýšenie výživného pre maloletého vedenom pod sp. zn. 21 P 193/95 došlo k porušeniu jej označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. v čl. 38 ods. 2 listiny, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (m. m. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Spory o zvýšenie výživného pre maloletého považuje ústavný súd právne a skutkovo za spory, v ktorých sa používa právna úprava prijatá v Zákone o rodine. Výklad a používanie tejto právnej úpravy sú stabilizované v rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov, ktorá obsahuje aj metodiku postupu všeobecných súdov v týchto sporoch (napr. II. ÚS 2/01).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie nie je možné považovať za právne a fakticky zložité. Napokon právnu a faktickú zložitosť veci nenamietal vo svojom vyjadrení ani okresný súd.

Je potrebné dodať, že vo veciach, v ktorých sa koná o výživnom pre maloleté dieťa, ide o existenčné veci, o agendu starostlivosti súdu o maloletých, kde sa predpokladá osobitná pozornosť efektívnym a rýchlym postupom súdu (II. ÚS 2/01). Tomu nezodpovedá postup okresného súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na zmenu výšky výživného viac ako tri roky a deväť mesiacov, pričom maloletý medzičasom dovŕšil plnoletosť.

2. Pokiaľ ide o hodnotenie správania sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd zistil, že k doterajšej dĺžke konania prispela aj samotná sťažovateľka (neúplný návrh sťažovateľky na zvýšenie výživného), v konečnom dôsledku to však nemalo vplyv na celkovú dĺžku konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a v tejto súvislosti konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci nečinný, resp. nepreukázal vo veci relevantnú procesnú činnosť v období:

- od 30. novembra 2001 (okresnému súdu bol doručený návrh sťažovateľky) do 23. júna 2003 (okresný súd prvým procesným úkonom v predmetnej veci uznesením uložil sťažovateľke odstrániť nedostatky návrhu), t. j. viac ako 18 mesiacov;
- od 12. augusta 2003 (okresnému súdu boli doručené odpovede na všetky jeho výzvy) do 3. decembra 2003 (okresný súd nariadil pojednávanie), t. j. viac ako 3 mesiace;
- od 7. júla 2004 (daňový úrad zaslal okresnému súdu daňové priznanie sťažovateľky) do 13. decembra 2004 (okresný súd nariadil pojednávanie), t. j. viac ako 5 mesiacov,
- od 23. marca 2005 (okresnému súdu bolo doručené opravené splnomocnenie) do 22. augusta 2005 (okresný súd nariadil pojednávanie), t. j. takmer 5 mesiacov.

Celková doba zbytočných prietáhov ustálená ústavným súdom je viac ako 31 mesiacov.

V súvislosti s obranným tvrdením zákonného sudcu, že v počiatočnom štádiu konania prispela k prietahom skutočnosť, že zákonná sudkyňa, ktorej bola vec pôvodne pridelená 30. novembra 2001, požiadala o jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci až 24. januára 2003, pričom nevykonala vo veci žiaden procesný úkon, ústavný súd konštatuje, že táto skutočnosť nemôže byť pripočítaná na ťarchu účastníka konania a nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že postup pôvodnej sudkyne okresného súdu zbavuje síce zákonného sudcu subjektívnej zodpovednosti za prietahy v tomto období, nie však okresný súd zodpovednosti objektívnej (pozri napr. I. ÚS 156/02).

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa domáhala aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 60 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, najmä vzhľadom na povahu prejednávanej veci (konanie o zvýšenie výživného), ako aj nečinnosť okresného súdu, považuje za primerané vo výške 40 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde, ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátkou.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej

republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2005 je 2 501 Sk (1/6 výpočtového základu, ktorým je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2004 vo výške 15 008 Sk) a hodnota režijného paušálu je 150 Sk.

S poukazom na výsledok konania patrí sťažovateľke náhrada trov za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2005 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu vrátane odstránenia jej nedostatkov podaním z 10. februára 2005 a vyjadrenie z 11. augusta 2005) vo výške 7 503 Sk a trojnásobok režijného paušálu vo výške 450 Sk. Ústavný súd tak priznal sťažovateľke náhradu trov konania v celkovej výške 7 953 Sk, tak ako to je uvedené pod bodom 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. októbra 2005